

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri Fødevarestyrelsen

DIREKTIONSSEKRETARIATET

Forlig om fødevarekontrollen - afrapportering

04.01.2008

1. Kort om forligets indhold

Som opfølgning på den uafhængige ekspertundersøgelse af fødevarekontrollen blev der i januar 2007 nedsat en ministeriel arbejdsgruppe, der skulle komme med et oplæg til politisk beslutning om den fremtidige indretning af fødevarekontrollen.

Regeringen er sammen med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten som opfølgning herpå enige om et tre-årigt forlig om fødevarekontrollen. Målene er, at færre mennesker bliver syge af den mad, de spiser, og at flere virksomheder overholder reglerne. Borgerne skal således i højere grad føle sig trygge ved de fødevarer, de køber i butikker og på restauranter. Der lægges vægt på en fødevarekontrol af høj kvalitet. Det er fortsat fødevarevirksomhedernes ansvar at overholde lovgivningen, men fødevarekontrollen skal sikre en effektiv indsats over for de virksomheder, der enten ikke har vilje eller evne til at gøre det.

Med den fremtidige fokusering af kontrollen på problemområder og problemvirksomheder forventes der en styrket fødevaresikkerhed i Danmark både i relation til importerede produkter og produkter fremstillet i Danmark.

Forligspartierne er enige om at iværksætte følgende tiltag som led i forliget:

- Indførelse af et mere risiko- og behovsorienteret tilsynskoncept.
- Kvalitetsløft i Fødevarekontrollen
- Øget efteruddannelse og kompetenceudvikling
- Styrkelse af Fødevarestyrelsens rejsehold.
- Styrkelse af de juridiske kompetencer i fødevarekontrollen.
- Styrkelse af kontrollen af importerede fødevarer
- Styrket vejledning af virksomhederne
- Nye sanktionsmuligheder med påbud om rådgivning og uddannelse
- Tilpasning af Smiley-ordningen samt en informationskampagne om ordningen
- Målttede kontrolkampagner rettet mod problemområder/virksomheder
- Oprettelse af en uafhængig klageinstans
- Forbedret mulighed for 3. parts certificering.
- Særlig indsats over for etniske virksomheder
- Styrket forbrugerklageadgang
- Gennemførelse af LEAN-projekt
- Effektiv metodeunderstøttelse.
- Nyt planlægnings- og ledelsessystem
- Modernisering af kødkontrollen ved risiko- og behovsorientering samt forbedring af arbejdstilrettelæggelsen og konkrete mål for forbedring af arbejdsmiljøet

2. Beskrivelse af forligets implementering

Læsevejledning

Fødevarestyrelsens implementering af forliget er gengivet i grå tekstbokse. Forligsteksten er i helt kortfattet form gengivet på hvid baggrund

Beskrivelse af aftalens indhold:

Med aftalen indføres et nyt tilsynskoncept, så fødevarekontrollens indsats baseres på en øget risiko- og behovsvurdering af de enkelte virksomheder. Det indebærer blandt andet, at der udføres flere tilsyn i de virksomheder, der udgør de største risici for fødevaresikkerheden. Samtidig indføres der en incitamentsstruktur, der motiverer virksomhederne til at overholde reglerne dels ved at give dem mulighed for at opnå status som elitevirksomhed og få nedsat antallet af årlige tilsyn, og dels ved indførelsen af gebyrfinansierede opfølgende tilsyn hos alle virksomheder, der har fået indskærpelser.

Risiko- og behovsorienteret kontrol og kvalitetsløft

Alle fødevarevirksomheder inddeles i grupper efter vurdering af risici og kontrolbehov. Der er 5 grupper for detailvirksomheder: - ultralav risiko, - lav risiko, - moderat risiko, - middel risiko og - høj risiko. Engrosvirksomheder har yderligere gruppen: - særlig høj risiko. Hver risikogruppe får en standardkontrollfrekvens, som svarer til risikoen i gruppen.

Elite-virksomheder

Virksomheder, der har mindst fire kontrolrapporter uden anmærkninger opnået over en periode på mindst 12 måneder, opnår elitestatus og får kontrol svarende til elitekontrollfrekvens. Elitevirksomhederne mister elitestatus, hvis de modtager anmærkninger

Tilsyn ved ejerskifte i ultralav- og lavrisiko virksomheder

Kontrolbesøg gennemføres ved ejerskifte i lav- og ultralavrisiko virksomheder. Det sker senest to måneder efter anmeldelse. Ejerskiftekontrol er et supplement til ordinære kontrolbesøg efter standardfrekvenser. Kontrollen har samme kontrolomfang som et ordinært kontrol-

Gebyrbelagte tilsyn ved indskærpelser

Der skal gennemføres kontrolbesøg i virksomheder, der modtager indskærpelser. Dette er en udvidelse af den nuværende praksis, hvor der bliver fulgt op på forbud, påbud og bøder. Kontrolbesøget er gebyrbelagt og har samme kontrolomfang som et ordinært kontrolbesøg.

Uanmeldte versus anmeldte tilsynsbesøg

Kontrolbesøg gennemføres som udgangspunkt uanmeldt. Et kontrolbesøg om året kan dog gennemføres anmeldt i virksomheder, som har en standardfrekvens på tre eller mere.

Skærpet egenkontrol i engrosvirksomheder uden behandling

Kravene er skærpet til virksomheder, som får oplagret fødevarer, samt til virksomheder, hvor der sker oplagring af fødevarer.

Kravene til virksomhedernes egenkontrolprogram er blevet præciseret. Ansvarsfordelingen mellem lagervirksomhed og virksomheder, ejer de lagrede fødevarer, bliver tydeliggjort. En del af lagervirksomhederne får i 2008 udført en øget kontrol, hvorved egenkontrollen hyppigere bliver kontrolleret.

Bagatelgrænse for egenkontrol i ultralavrisiko-virksomheder

Ultralavrisiko-virksomheder bliver undtaget fra kravet om egenkontrol. Kontrolbesøg i ultralavrisiko-virksomheder bliver gennemført som inspektion af de fysiske forhold. Hvis en virksomhed overtræder reglerne, har fødevarekontrollen mulighed for at påbyde virksomheden at udføre egenkontrol med skriftlig dokumentation

Mikrobiologisk kontrol

Den mikrobiologiske kontrol styrkes, idet to-tredjedele af de nuværende regionalt styrede mikrobiologiske kontrolprojekter omlægges til centralt koordineret kontrol. Samtidigt forbedres forberedelse og rapportering af projekter, fx analyseparametre, analysemetoder, resultatvurdering og opfølgning. Antallet af mikrobiologiske prøver fastholdes på 2007 niveau.

Med aftalen sikres et kvalitetsløft i fødevarekontrollens arbejde. Det sker blandt andet ved øget efteruddannelse og kompetenceudvikling, øget specialisering, forbedret metodeunderstøttelse, mere tid til kontrolbesøgene, samt en prioritering af opgaver og tidsanvendelse ud fra det nye risiko- og behovsorienterede tilsynskoncept. Det er målet, at efteruddannelsen fordobles i aftaleperioden.

Kompetenceudvikling

Kompetencestrategien

Fødevarestyrelsen har udformet en kompetencestrategi, som sikrer et kompetenceløft og en strategisk og systematisk kompetenceudvikling af kontrolpersonalet. Kompetenceudviklingen er strategisk ved at være forankret i den daglige og fremtidige opgaveløsning. Strategien sikrer en tæt sammenhæng mellem styrelsens overordnede mål og opgaver og kontrolpersonalets forudsætninger for at løse disse opgaver. Kompetenceudviklingen er systematisk ved at være en veltilrettelagt og løbende proces.

Det bærende fundament i Fødevarestyrelsens arbejde med kompetenceudvikling er individuelt målrettet kompetenceudvikling med øje for talentet, udvikling af gode læringsmiljøer og etablering af en evalueringskultur. Kompetencemodellen udgør sammen med styrelsens fælles MUS-koncept omdrejningspunktet for kompetencestrategiens anvendelse i praksis. Kompetencemodellen består af introforløb, basiskompetencer, obligatoriske kurser og udviklingssporenes fagspecifikke kompetencer.

Introduktionsforløb

Fødevarestyrelsen har gennemført et særligt introduktionsforløb for de nyansatte medarbejdere i fødevarekontrollen. Forløbet indeholdt temaer som audit, forvaltning og

sagsopfølgning samt dokumentation af kontrollen.

Aktuelt kompetenceløft af kontrolpersonalet - den behovsorienterede model

Fødevarestyrelsen har udarbejdet en behovsorienteret model, som aktuelt skal sikre et kompetenceløft af kontrolpersonalet. Modellen indeholder op til tre ugers efteruddannelse alt afhængig af kompetenceniveauet hos den enkelte. Til eksempel kan nævnes, at den første uge indeholder emner som organisationsforståelse, kommunikation med fokus på myndighedsrollen, situationsbestemt konflikthåndtering og god borgerservice samt personlig planlægning med henblik på at minimere stress i hverdagen.

Lederudvikling

Alle ledere i Fødevarestyrelsen har i 2007 gennemført et udviklingsforløb, der har fokuseret på det personlige og helhedsorienterede lederskab. Mellemledere gennemfører i 2008 et udviklingsforløb, hvor fokus er på den daglige ledelse, dialog og sparring i forhold til medarbejdernes opgaveløsning og på mellemlederen som brobygger mellem topledelsens budskaber og den enkelte medarbejder. Endeligt kommer mellemlederernes efteruddannelse til at omfatte oplæring i kvalitetssupervision. Topledelsen gennemfører forløb med fokus på strategisk ledelse.

Mere tid til kvalitet i kontrollen

Der afsættes mere tid til:

- styrket vejledning af virksomhederne om lovgivning og mulige løsninger
- grundigere kontrol af virksomhedernes egenkontrolprogrammer
- bedre gennemgang af den hygiejnemæssige standard i virksomhederne
- mere omfattende kontrol af særligt vanskelige virksomheder.

Konkretiseret kvalitetsforståelse

Fødevarestyrelsens kvalitetsstrategi er blevet strammet op. Sammenhæng mellem kvalitetsdefinition for kontrollen, kontrolværdier, kvalitetssupervision og kompetenceudvikling er blevet tydelige. Kvalitetsstrategien er blevet mere handlingsorienteret. Resultatkontrakt 2008 indeholder indikatorer for kvaliteten af kontrollen.

Kvalitetssupervision

Kvalitetssupervision er en supervision, hvor en overordnet er med en tilsynsførende på kontrolbesøg. Der er to formål med denne supervision. Det ene formål er at kontrollere, om opgaveløsningen for den enkelte tilsynsførende lever op til kvalitetskravene for kontrolbesøget. Det andet formål er at skabe en dialog om løsning af en konkret kontrolopgave, så der skabes faglig sparring og kompetenceudvikling.

Kontrolledelsens kvalitetssupervision af kontrolpersonalet intensiveres. Der skal årligt udføres et antal kvalitetssupervisioner, der svarer til halvdelen af de tilsynsførende. Alle tilsynsførende skal kvalitetssuperviseres i løbet af en tre-årig periode. Medarbejdere med større behov vil få flere kvalitetssupervisioner end medarbejdere med mindre behov.

Pilotprojekt om selvevaluering ved KVIK

Der bliver i 2008 gennemført et pilotprojekt i kontrolafdelingen i Ringsted efter selvevalueringsmodellen KVIK (KvalitetsVærktøj til udvikling af Innovation og Kom- Pilotprojektet skal vurdere, om det vil være hensigtsmæssigt at indføre KVIK selvevaluering i flere enheder i Fødevarestyrelsen.

Forligspartierne lægger vægt på, at der med denne aftale afsættes de fornødne midler til at gennemføre en sådan indsats og henviser til bilag til aftale om fødevarerollen.

Økonomi

Forslag til Finansloven for 2008 indeholder bevillingsløft, jf. aftalens økonomiafsnit.

Fødevarerollens rejsehold med speciale i efterforskning og regnskabskontrol vil blive styrket, således at rejseholdet fremover vil have fast bemanning i alle tre fødevareregioner.

Fødevarerollens rejsehold

Rejseholdet er blevet styrket med otte nye medarbejdere. Rejseholdet er placeret i Rødovre, Odense og Århus. Introduktionsforløb er gennemført, og det nye rejsehold er på plads.

Der oprettes særlige juridiske specialenheder i Fødevarestyrelsens tre regioner med henblik på at sikre mere ensartethed og kvalitet i opfølgningen på overtrædelser samt at sikre en god håndtering af de vanskelige sager omkring påbud og sanktionering.

Fødevareregionernes juridiske specialenheder

De juridiske enheder er oprettet og bemandede i alle tre regioner. Enhederne arbejder med udgangspunkt i regionernes hovedkontorer i Århus, Vejle og Ringsted (for Region Øst's vedkommende er hovedparten af juristerne dog allokeret i Kontrolafdeling Rødovre). Enhederne skal give mere ensartethed og kvalitet i opfølgningen på de overtrædelser, som kontrollen afdækker. Der er fokus på sagsbehandling, controlling og kompetenceudvikling af kontrolpersonalet.

Importkontrollen styrkes, så indsatsen overfor importører, der trods indskærpelser fortsat overtræder lovgivningen, vil blive skærpet. Påbudsmulighederne udvides til, at importørerne kan blive påbudt at foretage laboratorieanalyser til dokumentation for fødevarernes sikkerhed som en del af deres egenkontrol.

Styrkelse af importkontrollen

Importkontrollen bliver styrket ved:

1. Øget kontrol med importører, der overtræder lovgivningen.
2. Styrket vejledning af importører om at sammensætte et relevant og dækkende egenkontrolprogram.

3. Påbud til importører om at anmelde ankomsten af de næste tre partier, når der er fundet mikrobiologiske og kemiske forureninger i tidligere partier.
4. Påbud til importører om at dokumentere, at de næste tre partier af samme oprindelse er fri for mikrobiologiske/kemiske forureninger, inden det omsættes.

Fødevestyrelsen har oprettet et kontaktforum for importører for regelmæssigt at kunne drøfte aktuelle problemstillinger med relation til import af fødevarer.

En intern arbejdsgruppe skal hvert år udpege fokusområder til en dyberegående kontrol af import af fødevarer. Arbejdsgruppen skal udpege de fødevarerisici, som fødevareregionerne skal være særligt opmærksomme på ved kontrollen af fødevarerens virkninger med import.

Styrkelsen af importkontrollen afventer vedtagelsen af fødevarereloven.

De tilsynsførende skal fremover yde en styrket vejledning af virksomhederne om reglerens indhold, baggrund samt om mulige løsninger til overholdelse af lovgivningen.

Styrket vejledning

Fødevestyrelsen styrker sin vejledning af fødevarerens virkninger med mere dialog om konkrete løsningsmuligheder. Det vil indgå som et nyt element i den vejledningspligt, Fødevestyrelsen allerede har og udøver. I retningslinierne for vejledning skelnes der mellem vejledning af generel karakter (dvs. vejledning om regleres indhold, fortolkning og baggrund) og af konkret karakter (dvs. styrket vejledning om mulige løsningsforslag).

Formålet med styrket vejledning er - under hensynstagen til virksomhedernes ansvar - at give virksomhederne den bedst mulige service og medvirke til at forebygge problemer.

Styrket vejledning ændrer ikke, at det fortsat er virksomhedernes ansvar at overholde lovgivningen. Når den tilsynsførende foreslår alternative løsningsmuligheder på et aktuelt problem, vil vejledningen udelukkende være baseret på det foreliggende grundlag og den på tidspunktet gældende lovgivning. Det er virksomhedens ansvar, at sagen er tilstrækkeligt belyst til, at vejledning kan ske meningsfyldt, men fødevareregionen skal medvirke hertil, bl.a. ved at stille opklarende spørgsmål.

Styrket vejledning må ikke træde i stedet for anmærkninger eller sanktioner. Den tilsynsførende kan f.eks. ikke lade vejledning træde i stedet for en indskærpelse eller påbud om rådgivning og uddannelse. Vejledning kan stå alene, hvis der ikke aktuelt er problemer med de forhold, som kontrollen vejleder om. Det kan være relevant at yde vejledning i kombination med en anmærkning eller sanktion.

Vejledninger

Der er udviklet en metode til at forbedre styrelsens vejledninger. Den omfatter bl.a. skrivekurser, sprogpolitik, tjeklister og en gennemgang af eksisterende vejledninger.

Vejledning til branchekoder

Fødevarestyrelsen er i samarbejde med erhvervet blevet enige om en række tiltag, der kan støtte erhvervets arbejde med branchekoder. Der er aftalt tidsplan for gennemførelse af tiltagene.

Som ny sanktionsmulighed ved overtrædelse af lovgivningen indføres mulighed for at give virksomhederne et påbud om obligatorisk rådgivning og uddannelse.

Nye sanktionsmuligheder: påbud om uddannelse og rådgivning

Der kan påbydes uddannelse og rådgivning, hvis der er tale om:

- gentagne overtrædelser af regler vedrørende hygiejne eller egenkontrol, og
- overtrædelserne skyldes manglende viden eller evne i virksomheden.

Påbud om *uddannelse* er især relevant, hvis der er tale om en generel manglende viden om egenkontrol eller hygiejne.

Påbud om *rådgivning* er især relevant, hvis der er tale om et specifikt og/eller komplekst problem vedr. hygiejne eller egenkontrol.

De nye sanktionsmuligheder afventer Folketingets vedtagelse af den nye fødevarelov.

Endvidere skal mulighederne for indførelse af en klippekortsmodel, hvor næringsbrevet kan frakendes, undersøges.

Klippekortsordning på fødevareområdet

Fødevarestyrelsen kan ikke anbefale en klippekortsordning på fødevareområdet.

Hovedårsagen er, at fødevarelovgivningen ikke egner sig til en klippekortsordning. En klippekortsordning egner sig bedst til områder, der ikke eller kun i ringe omfang rummer plads til skøn (eksempelvis trafikforseelser), og som har et afgrænset anvendelsesområde (eksempelvis transport af dyr).

Herudover er det Fødevarestyrelsens vurdering, at de eksisterende sanktionsmuligheder er tilstrækkelige.

Smiley-ordningen tilpasses det nye risiko- og behovsorienterede tilsynskoncept, og der gennemføres en informationskampagne om ændringerne i Smiley-ordningen.

Informationskampagnen om smileyordningen

Kampagnen gennemføres i februar 2008 (afventer endelig vedtagelse af fødevarelov) og omfatter foldere til butikker, outdoor-reklamer (primært plakater), digital annoncering, produktion af radioindslag, PR.

Der introduceres en ny "elite-Smiley".

Ny elite-smiley

Virksomheder, der opnår elitestatus, får af fødevareregionen udleveret et mærkat med elitesymbolet, ligesom elitesymbolet kommer til at fremgå af virksomhedernes kontrolrapport. De virksomheder, der opnår elite-status ved ordningens opstart, vil få tilsendt ny kontrolrapport og elite-smiley-mærkat fra Fødevarestyrelsen. Virksomheden kan opsætte mærkaten i virksomheden og i øvrigt anvende oplysningen om dens status som elitevirksomhed i markedsføring. Bortfalder virksomhedens elitestatus, skal virksomheder fjerne mærkaten samt ophøre med at anvende elitestatus i dens markedsføring.

Elite-smiley'en introduceres med vedtagelsen af den nye fødevarelov.

Hvis en virksomhed lukkes midlertidigt af fødevarekontrollen, f.eks. på grund af skadedyr eller hygiejneproblemer, skal det fremgå af en streamer ved indgangspartiet til forretningen.

Streamer

Fødevareregionen skal udlevere en streamer til virksomheder, der får et generelt forbud mod salg af fødevarer. Streameren skal ophænges efter samme regler som kontrolrapporten, og må først fjernes når forbudet er ophævet.

Som supplement til den ordinære kontrol gennemføres målrettede kontrolkampagner. Kontrolkampagnerne fokuseres mod afgrænsede områder – branchemæssigt, geografisk eller emnemæssigt – hvor der enten er mistanke om eller kendskab til problemer.

Kontrolkampagner

Organiseringen af kontrolkampagner er blevet styrket fagligt og organisatorisk. De prioriterede emner for kontrolkampagner i 2008 er:

- Mærkning og vildledningskampagne, herunder en internetbaseret kosttilskudskampagne
- Registrering af kiosker, berigede drikkevarer og Fair Play-kampagnen (sammen med SKAT, arbejdstilsynet o.a.)
- Ulovlige produkter i helsekost butikker
- Import og egenkontrol
- Opbevaring af kølevarer
- Regnskabskontrol af økologivirksomheder

For at styrke Fødevarestyrelsens vejledningsindsats og sikre ens sanktionering af virksomhederne oprettes der en uafhængig klageinstans i Fødevarestyrelsen.

Klageenheden

Klageenheden starter sit virke efter den endelige vedtagelse af ændringen til fødevarereloven. Klagemyndigheden skal behandle alle klagesager over faglige, administrative afgørelser på fødevarer- og veterinærområdet. Klageenheden skal desuden behandle klager over afgørelser, der træffes som led i sagsbehandlingen, herunder afgørelser om aktindsigt, partsstatus og klagevejledning.

Fødevarer virksomheder med 3. parts certificering får status som elitevirksomhed. Der iværksættes et projekt for at belyse mulighederne for, at detailvirksomheder kan få bedre adgang til og motivation til 3. parts certificering.

Elitestatus til 3. parts certificerede virksomheder

Virksomheder med et certificeret kvalitetsstyringssystem kan søge om at opnå elitestatus. Fødevarestyrelsen stiller en række krav til indholdet af den standard, som virksomheden er certificeret efter. Certificeringen skal foretages af et akkrediteret certificeringsorgan.

Projekt vedrørende incitamenter for 3. parts certificering af detailvirksomheder

Detailvirksomheder har i dag ikke det samme incitament som engrosvirksomheder til at lade sig 3. parts certificere. Der er forberedt et projekt, som gennem interviews med detailbrancheforeninger, detailvirksomheder og certificeringsbureauer skal kortlægge, hvorfor detailvirksomheder ikke lader sig 3. parts certificere i dag. Projektet skal afklare, hvorvidt der er grundlag for at gå videre med 3. parts certificering i detailvirksomheder.

Vejledningen til etniske virksomheder vil blive styrket. Der vil blandt andet i nødvendigt omfang kunne ydes bistand til oversættelse og tolkning.

Styrket vejledning til etniske virksomheder

Indsatsen gennemføres som projekt i tre kontrolafdelinger (Århus, Odense og Rødovre). Erfaringerne herfra vil blive evalueret og i relevant omfang blive udbredt til de øvrige kontrolafdelinger. Projekterne skal udbygge kontakten mellem kontrol, etniske virksomheder og andre myndigheder f.eks. kommuner. Indsatsen vil blive understøttet af vejledningsmateriale oversat til relevante sprog. Fra 2009 skal uddannelse i multietnisk forståelse øge kompetencerne hos ressourcepersoner i kontrolafdelingerne.

Der skal være bedre muligheder for opfølgning på borgerhenvendelser om fødevarer problemer/virksomheder. Borgernes kendskab til klagemuligheder skal forbedres ved at der iværksættes en informationskampagne derom.

Informationskampagne om klagemuligheder

Kampagnen igangsættes i maj 2008. Der er udarbejdet særlig klage-foldere, som distribueres til borgerservicecentre og biblioteker. Suppleres med digital markedsføring og PR. Der indføres mulighed for at klage via internettet.

Endvidere vil der i forbindelse med kampagnen om ændringen i smiley-ordningen blive informeret om forbrugerens mulighed for at klage.

Der iværksættes et LEAN-projekt med henblik på at optimere nye arbejdsprocesser samt nye styrings- og planlægningsværktøjer i kontrolafdelingerne.

Lean

Der er gennemført et Lean pilot-projekt i kontrolafdeling Rødovre. Formålet var at optimere arbejdsprocesser og planlægnings- og styringsværktøjer. Projektet arbejder nu videre med at kvantificere omfanget af spildtid på udvalgte områder, udarbejde idékatalog om Lean og metode til videndeling til gavn for de øvrige kontrolafdelinger og optimere den samlede planlægningsproces fra styrelsen centralt over kontrolafdelingens ledelse til den enkelte tilsynsførende.

For at sikre en ensartet og effektiv kontrol af høj kvalitet udvikles nye værktøjer til planlægning og opfølgning for ledelse og medarbejdere, som kan understøtte det nye kontrolkoncept.

Planlægningsværktøj

Man har beskrevet behovene til et planlægningsværktøj til brug for såvel ledelse som den enkelte tilsynsførende. Behovsbeskrivelserne dækker:

- den overordnede planlægning af og opfølgning på kontrolaktiviteterne (ledelsesdel)
- den tilsynsførendes detailplanlægning af kontrolbesøg ("dag-til-dag planlægning"; udvælgelse af virksomheder til kontrolbesøg)
- den tilsynsførendes planlægning af det enkelte kontrolbesøg

Projektets resultater indgår i Fødevarerstyrelsens store projekt 2008 - 2010 om ny IT-arkitektur og metodeunderstøttelse

Metodeunderstøttelsen forbedres ved udvikling af værktøjer og en forbedret planlægning af tilsynsaktiviteten. Samtidig gennemføres en opprioritering af den strategiske styring af fødevarekontrollen.

IT-metodeunderstøttelses-system

Projektplanen for det nye IT-metodeunderstøttelses-system indeholder den overordnede ramme til

- Et nyt kontrolsystem, som indeholder Digitalt tilsyn og digital prøveregistrering
- Et nyt planlægningsværktøj

- Et nyt sags- og dokumenthåndteringssystem (ESDH)

IT-metodeunderstøttelsen vil kunne understøtte Fødevarestyrelsens arbejdsgange med den nødvendige funktionalitet og give mulighed for en lettere implementering af senere ændringer. Systemerne vil være bundet sammen i en arkitektur, der sikrer fleksibiliteten i det samlede system. IT-metodeunderstøttelsen er opbygget således, at præsentation, forretningsfunktionalitet og data er klart adskilt.

Ledelsesinformation

Koncept for månedlig ledelsesrapport er udviklet. Det vil blive muligt at gennemføre analyser på alle målepunkter, så det præcist kan afdækkes, hvor der er uoverensstemmelse mellem realiserede aktiviteter og planlagte aktiviteter. IT-udvikling er i gang. Projektet vil blive færdiggjort i to tempi, henholdsvis den 1. april og den 1. oktober 2008.

Der iværksættes en række aktiviteter i kødkontrollen, der har til formål at modernisere kødkontrollen og gøre kontrolindsatsen mere risiko- og behovsorienteret samt forbedre arbejdsmiljø og arbejdstilrettelæggelse. Der skal i den forbindelse opstilles konkrete mål for forbedring af arbejdsmiljøet.

Modernisering af kødkontrollen

I samarbejde med erhvervet undersøges mulighederne for at indføre visuel kontrol på svineslagterier. Der har været ført indledende drøftelser med de amerikanske myndigheder, idet visuel kontrol forudsætter accept fra de tredjelands, som Danmark eksporterer til, først og fremmest USA.

De første to pilotprojekter for visuel kødkontrol forventes at blive iværksat tidligt i efteråret 2008, idet der i første halvår vil blive tilvejebragt et datagrundlag for indholdet i pilotprojekterne.

En model for fødevarekædeoplysninger på svineområdet er udviklet. Oplysninger af betydning for fødevarerisikoen leveres fra svineproducent til slagteri. Forløbet er beskrevet i en vejledning.

Der iværksættes pilotprojekter for tilsynsfunktionærer og dyrlæger i kombinationsstillinger, og mulighederne for at øge antallet af rotationsstillinger undersøges.

Tre modeller til brug for planlægning og styring af bemanning og ressourceanvendelse i de største svine-, kreatur- og fjerkræslagterier vil være færdige i januar 2008. De kan anvendes i forbindelse med budgetlægningen i kødkontrollen for 2009.

En plan for håndteringen af de arbejdsmiljømæssige forhold i kødkontrollen iværksættes i 1. kvartal 2008. Planen vil indeholde målsætninger for:

- forbedringer af det fysiske og psykiske arbejdsmiljø,

- effektmål omhandlende arbejdsulykker,
- reduktion af sygefraværet, og
- forbedringer i relation til arbejdspladsvurderinger mv.

Økonomi

Med aftalen tilføres fødevarekontrollen 24,1 mio. kr. i 2007, 66,0 mio. kr. i 2008, 60,5 mio. kr. i 2009 og 56,6 mio. kr. i 2010., jf. tabel 1.

Finanslov

Forslaget til Finanslovsforliget for 2008 indeholder et bevillingsløft.

Tilpasning af gebyrområdet

Opfølgende kontrolbesøg i detailvirksomheder finansieres ved gebyr, som den enkelte virksomhed betaler.

Opfølgende kontrolbesøg i engrosvirksomheder bliver fortsat finansieret ved gebyr, som den enkelte virksomhed betaler. Finansiering af 10-pct. stikprøver i elitevirksomheder på engrosområdet sker ved, at alle elitevirksomheder betaler et fast årligt gebyr .

Rejseholdets udvidelse er delvist finansieret ved gebyr, som består af dels opkrævning af et fast årligt gebyr hos alle engrosvirksomheder, dels en direkte opkrævning af de virksomheder, der påviseligt har overtrådt lovgivningen.

Forligspartierne er enige om at finansiere aftalen med mereeffektiviseringsgevinster som følge af de selvejende institutioners frivillige tilslutning til indkøbsaftalerne i første fase af det statslige indkøbsprogram.

Aftalen om fødevarekontrol vedrører ikke Fødevarestyrelsens øvrige aktiviteter, herunder veterinærkontrollen, idet dog det ekstra 2 procents effektiviseringskrav fra 2007 til 2008 som følger af friholdelse af effektiviseringskravet i 2007, bortfalder i sammenhæng med denne aftale.

Aftalens initiativer fordrer gennemførelse af en række lovændringer. Forligspartierne er enige om at tilvejebringe den nødvendige lovhjemmel.

Forslag til ændring af Fødevareloven fremsat for Folketinget den 12. december 2007.

Forligspartierne vil mødes hvert halve år for at følge op på aftalen.

3. Konklusion

Regeringen og Folketingets partier indgik den 31. maj 2007 bredt forlig om fødevarekontrollen. Fødevarestyrelsen fik til opgave at gøre fødevareforliget klar til drift. Fødevarestyrelsen har med denne afrapportering afsluttet projektet.

Det nye kontrolkoncept vil i al væsentlighed være i drift den 1. januar 2008. Det gælder bl.a. en mere risikobaseret og behovsorienteret kontrol, styrket vejledning, konsekvent opfølgning på overtrædelser samt mere kvalitet i kontrolarbejdet.

Forslag til lov om ændring af fødevareloven er fremsat for Folketinget den 12. december 2007. De sidste dele af kontrolkonceptet bliver sat i værk, når Folketinget har færdigbehandlet lovforslaget. Det gælder bl.a. styrket importkontrol, elitesmiley-mærkat, påbud om rådgivning og uddannelse, klageenhed og informationskampagne.

Fødevarestyrelsen tilpasser aktuelt det digitale tilsyn til det nye kontrolkoncept. IT-ændringerne vil være rullet ud medio april 2008. De dele af det digitale tilsyn, der har størst betydning for kontrolpersonalet er rullet ud inden 1. januar 2008.

Fødevarestyrelsen har som led i gennemførelse af fødevareforliget udviklet en projektplan for et helt nyt IT-system, der skal understøtte Fødevarestyrelsens kontrol, planlægning, dokumenthåndtering og ledelse. Projektet forventes iværksat i 2008. Den fulde nytte vil være opnået i 2010, hvor projektet forventes endeligt afsluttet.

Fødevarestyrelsen gør desuden opmærksom på, at man i forbindelse med modernisering af kødkontrol har forberedt pilotprojekter til visuel kødkontrol og projekter for bedre arbejdsmiljø. Projekterne gennemføres i 2008.

Fødevarestyrelsen har ultimo december 2007 nedlagt projektorganisationen omkring fødevareforlig og placeret ansvaret for opfølgning i Fødevarestyrelsens linieorganisation. Fødevarestyrelsen vil i 2008 være særlig opmærksom på, hvordan fødevareforliget fungerer i praksis. Den interne afrapportering vil danne grundlag for ministerens halvårslige orientering af forligspartierne.

Detaljeret oversigt over aftalens økonomi

	2007	2008	2009	2010
Nyt risiko- og behovsorienteret tilsynskoncept	14,9	35,5	34,5	33,9
- Ekstra tilsyn i højrisikovirksomheder	0,0	15,5	15,5	15,5
- Løft af standardfrekvens r for lavrisikovirksomheder (kiosker) til 0,5	0,0	0,9	0,9	0,9
- Færre tilsyn i elitevirksomheder	0,0	-14,2	-14,7	-15,3
- Kvalitetsløft i tilsyn	3,3	8,5	8,5	8,5
- Stikprøver i elitevirksomheder (10%)	0,0	2,0	2,0	2,0
- Opfølgende tilsyn ved anmærkninger	0,0	11,5	11,5	11,5
- Tilsyn ved ejerskifte og forbrugerklager	0,0	1,0	1,0	1,0
- Opstart af nyt tilsynskoncept – udgifter i 2007	8,3	0,0	0,0	0,0
- Kampagnepulje til problemområder/problemvirksomheder	0,9	3,8	3,8	3,8
- Særlig indsats over for etniske virksomheder	0,0	0,5	0,5	0,5
- Projekt om 3.parts certificering	0,5	0,5	0	0
- Styrkelse af importkontrollen	1,4	4,0	4,0	4,0
- Initiativer i forhold til elitevirksomheder	0,0	1,0	1,0	1,0
- Styrket opfølgning på borgerklager og informationskampagne	0,5	0,5	0,5	0,5
Tilpasning af Smiley-ordningen og øget information	1,5	1,0	0,0	0,0
- Tilpasning af Smiley-ordningen	1,5	0,0	0,0	0,0
- Informationskampagne om nyt koncept mv.	0,0	1,0	0,0	0,0
Øget specialisering og forbedret rådgivning	3,8	13,2	12,7	12,7
- Juridiske specialenheder i regionerne	1,5	5,0	5,0	5,0
- Styrkelse af rejseholdet	1,2	5,0	5,0	5,0
- Strategisk og effektorienteret styring	0,6	1,2	1,2	1,2
- Klageinstans i Fødevarestyrelsen	0,0	1,5	1,5	1,5
- LEAN-projekt	0,5	0,5	0,0	0,0
Forbedret kompetenceudvikling	0,0	8,5	5,5	2,5
- Kompetenceudvikling og mellemliderforløb	0,0	8,5	5,5	2,5
Forbedret metodeunderstøttelse	1,9	3,8	3,8	3,8
- Planlægningssystem	1,5	3,0	3,0	3,0
- Ledelsesinformationssystem	0,4	0,8	0,8	0,8
Engrosvirksomheder nyt tilsynskoncept	2,0	4,0	4,0	4,0
Omkostninger i alt	24,1	66,0	60,5	56,9
Gebyrfinansiering af opfølgende tilsyn ved anmærkninger	-5,7	-11,5	-11,5	-11,5
Gebyrfinansiering engrosvirksomheder	-2,0	-4,0	-4,0	-4,0
Gebyrfinansiering styrkelse af rejsehold	-1,0	-3,0	-3,0	-3,0
Nettofinansieringsbehov	15,4	47,5	42,0	38,4
Bortfald af ekstra 2 pct.'s effektiviseringskrav i Fødevarestyrelsen *)	0,0	10,5	10,5	10,5
Nettofinansieringsbehov inkl. bortfald effektiviseringskrav	15,4	58,0	52,5	48,9

*) Bortfald af det ekstra 2 procents effektiviseringskrav fra 2007 til 2008 som følger af friholdelse af effektiviseringskravet i 2007.